

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7Csp/106/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320205225
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Lisiová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4320205225.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

7Csp/106/2020
A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X
7Csp/106/2020 - 426
IČS: XXXXXXXXXXXX

file_0.png

file_1.wmf

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou Mgr. Alexandrou Lisiovou, v spore žalobcu: DPS financial consulting, s. r. o., so sídlom Tamaškovičova 17/2742, Trnava, IČO: 46 713 930, zast.: advoconsulting s.r.o., so sídlom Tamaškovičova 17/2742, Trnava, IČO: 47 253 428, proti žalovanému v 1. rade: A. D., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXX a žalovanej v 2. rade: D. A. D., nar. XX.XX.XXX, trvale bytom B. XXX/X, G., obaja zast.: H. I. C., E. XX, G., o zaplatenie 32.337,75 eura príslušenstvom, takto

rozhodol:

7Csp/106/2020
A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X
7Csp/106/2020 - 426
IČS: XXXXXXXXXXXX

I. Súd žalobu vo zvyšnej časti zamieta.

II. Žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 35,04 %.

o d ô v o d n e n i e :

7Csp/106/2020

A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X

7Csp/106/2020 - 426

IČS: 4320205225

1. Žalobca v podanej žalobe žiadal, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 32.337,75 eura s príslušenstvom a náhradu trov konania. V žalobe uviedol že dňa 19.12.2007 uzatvorila SLSP, ako právny predchodca Žalobcu, so Žalovanými Zmluvu o splátkovom úvere č. 0223020594 (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej bol Žalovaným v zmysle ustanovení článku I. Zmluvy o úvere, poskytnutý ÚverPLUS na bývanie zabezpečený nehnuteľnosťou v celkovej výške 750.000,00 SKK (24.895,44 EUR) na účel nadobudnutia, úpravy a údržby nehnuteľnosti. Žalovaní sa pri podpise Zmluvy o úvere v zmysle čl. II. ods. 2 zároveň oboznámili so Všeobecnými obchodnými podmienkami B., s účinnosťou ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere (ďalej len „VOP“), Úverovými podmienkami, ktoré predstavujú Obchodné podmienky B. pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom (ďalej len „Úverové podmienky“) a tiež so Sadzobníkom a podmienkami určenými Zverejnením, pričom s nimi súhlasili a zaviazali sa ich plniť. V zmysle čl. I. Zmluvy o úvere bol úver poskytnutý za úrokovú sadzbu vo výške 6,50 % ročne ku dňu uzatvorenia Zmluvy o úvere. Výška splátky sumu 3.966,00 SKK, splatnosť splátok bola vždy v 20-ty deň kalendárneho mesiaca a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.11.2037. Za obdobie od 14.01.2014 do 09.01.2020 bola sadzba úroku z omeškania v období do 31.01.2013 vo výške 8 % ročne a v období od 01.02.2013 do 09.01.2020 vo výške 5 % ročne. Dňa 07.11.2013 bol uzavretý medzi Žalovanými a B. Dodatok k Zmluve o úvere, v ktorom sa strany dohodli na úrokovej sadzbe vo výške 6,79 % ročne ku dňu uzatvorenia Dodatku, s fixáciou na 5 rokov, pričom po poskytnutí zľavy z úrokovej sadzby bola výsledná úroková sadzba úveru 6,09 % ročne ku dňu uzatvorenia Dodatku (z toho základná úroková sadzba je 2,29 % ročne a hrubá marža 3,80 %). V zmysle Dodatku doba fixácie začala odo dňa podpisu Dodatku a mala skončiť deň pred uplynutím obdobia daného typom Úrokovej sadzby. Predmetná Zmluva o úvere je zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam, ktoré je zapísané na liste vlastníctva č. XXX, ktorý je vedený Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie E. F., a to v časti C: Ľarchy pod č. V-6246/2007 k nasledujúcim nehnuteľnostiam: Rodinný dom so súp. č. XXX, na parc.č. 1326, Pozemok o výmere 1005 m² ,nachádzajúci sa na parc. č. 1326, druh: zastavané plochy a nádvoria, Pozemok o výmere 1048 m², nachádzajúci sa na par. č. 1327, druh: záhrady. Žalovaní sa so splácaním splátok dostali do omeškania, preto B. zaslala Žalovaným Výzvu na úhradu dňa 27.07.2017, v ktorej Žalovaným oznámila, že sú v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 1.633,08 EUR s upozornením, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia, je SLSP oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva, ktoré zabezpečuje pohľadávku. Výzva Žalovaným bola doručená dňa 02.08.2017. Žalovaní po doručení výzvy neuhradili v prospech pôvodného veriteľa žiadnu sumu, preto B. listom zo dňa 23.10.2017 oznámila Žalovaným, že ku dňu 23.10.2017 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo Zmluvy o úvere a vyzvala Žalovaných k úhrade celého záväzku vo výške 26.102,83 EUR, a to do 15 dní. Zmluvou o postúpení nadobudol Žalobca od pôvodného veriteľa pohľadávku v celkovej sume 32.437,75 EUR, z čoho istina predstavovala sumu 24.380,82 EUR a príslušenstvo celkovú sumu 8.056,93 EUR, pričom príslušenstvo tvoria úroky z úveru v sadzbe 6,79 % ročne za obdobie do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 5.214,74 EUR, úroky z omeškania v sadzbe 5 % ročne za obdobie do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 52,63 EUR a zmluvné úroky z omeškania, pozostávajúce z úrokov v sadzbe 6,79 % ročne a úrokov z omeškania v sadzbe 5 % ročne za obdobie od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti do postúpenia pohľadávky v sume 2.789,56 EUR. Žalobca, ako nový vlastník predmetnej pohľadávky, výzvou zo dňa 22.01.2020, opätovne vyzval Žalovaných na jej zaplatenie. Žalovaní po výzve uhradili Žalobcovi sumu vo výške 100,- EUR, ktorú Žalobca započítal na úhradu istiny pohľadávky. Žalovaní žiadnu ďalšiu úhradu pohľadávky neuskutočnili. Zostatok pohľadávky Žalobcu predstavuje ku dňu 19.10.2020 sumu v celkovej výške 32.337,75 EUR.

2. O podanej žalobe bolo rozhodnuté platobným rozkazom dňa 11.11.2020 pod č. k. 7Csp/106/2020-126, proti ktorému žalovaní v zákonnej lehote podali odpor, preto súd uznesením zo dňa 15.03.2021, č. k.

7Csp/106/2020-144, právoplatným dňa 01.07.2021, platobný rozkaz v zmysle § 267 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) v celom rozsahu zrušil. V odpore žalovaní okrem iného uviedli, že ešte pred podaním žaloby začal žalobca s výkonom záložného práva a inicioval 08.10.2020 dobrovoľnú dražbu /neúspešne/ a následne dňa 01.12.2020 ďalšiu dobrovoľnú dražbu /úspešnú/, v ktorej bol predmet zálohu aj vydražiteľovi za sumu 14.925,- eur vydražený. Priebeh dražby bol osvedčený v Notárskej zápisnici N955/2020 zo dňa 1. 12. 2020 notára JUDr. Petra Opatovského so sídlom Trnava. Žalovaní sa v pôvodnej úverovej a záložnej zmluve k úveru, ktorý im bol poskytnutý v banke Slovenská sporiteľňa, a. s., zaviazali v prípade nesplácania úveru ručiť nehnuteľným majetkom v k. ú. E. F., LV č. XXX rodinným domom s. č. XXX a pozemkami p. č. 1326 a p. č. 1327. Platným uskutočnením dražby a po úplnom uhradení ceny dražby vo výške 14.925,- eur vydražiteľom v prospech žalobcu považujú žalovaní svoj záväzok za vysporiadaný. Žalovaní majú za to, že postúpením pohľadávky na žalobcu nie je možné v zmysle platnej legislatívy znevýhodniť pozíciu dlžníka, t. j. žalovaného v 1. rade a žalovanú v 2. rade a požadovať plnenie, ktoré z pôvodnej úverovej zmluvy nevyplýva. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalovaných A. D. a D. A. D. zaniklo rozvodom manželstva v roku 2015 (rozsudok Okresného súdu v Leviciach sp. zn. 12P/37/2015-20 právoplatný dňa 09.06.2015). Vzhľadom na skutočnosť, že ešte v priebehu súdneho konania sa uskutočnila dražba, kde došlo vydražiteľom k vydraženiu nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom záložného práva k zosplatenému úveru žalovaného v 1. rade a žalovanej v 2. rade, navrhli, aby súd platobný rozkaz zrušil.

3. Žalobca dňa 11.06.2021 doručil súdu repliku - vyjadrenie k odporu žalovaných a čiastočné späťvzatie žaloby. Žalobca uviedol, že dňa 01.12.2020 sa uskutočnila dobrovoľná dražba nehnuteľností, ktoré tvorili predmet záložného práva (ďalej len „Záloh“) zabezpečujúcich pohľadávku vymáhanú v tomto konaní, pričom dražbou došlo k speňaženiu Zálohu a k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky vymáhanej v tomto konaní o zaplatenie, a to v rozsahu 10.501,92 eur. Žalobca podal žalobu o zaplatenie dňa 20.10.2020, ešte pred uskutočnením dražby Zálohu. Z uvedeného dôvodu nemohol žalobca v žalobe zohľadniť uspokojenie časti pohľadávky dražbou predmetného Zálohu. Vydražením bola dosiahnutá cena Zálohu vo výške 14.925,- eur. Z výťažku Dražby bola žalobcovi za účelom úhrady pohľadávky poukázaná suma vo výške 10.501,92 eur, ktorá bola v celom rozsahu započítaná na úhradu istiny pohľadávky. Pohľadávka žalobcu tak predstavuje celkovú sumu 21.835,83 eura, pričom pozostáva z istiny vo výške 13.778,90 eura a príslušenstva vo výške 8.056,93 eura. V časti 10.501,92 eura bola vymáhaná pohľadávka uspokojená z výťažku dražby Zálohu a žalovaní nepodali žalobu o určenie neplatnosti Dražby na príslušný súd, preto zobral žalobca žalobu voči žalovaným čiastočne späť, a to v rozsahu 10.501,92 eura. S tvrdením žalovaných o úplnom vysporiadaní záväzku uskutočnením dražby nesúhlasil, nakoľko vykonaním dražby bola uspokojená len časť záväzku, pričom žalobca v časti, v ktorej bola výkonom záložného práva pohľadávka uspokojená, vzal žalobu späť. Žalobca taktiež popiera tvrdenie žalovaných, že postúpením pohľadávky na žalobcu došlo k znevýhodneniu ich pozície.

4. Repliku žalobcu súd doručil žalovaným a vyzval ich na vyjadrenie podľa § 167 ods. 4 CSP. Žalovaní dňa 15.07.2021 doručili súdu svoje vyjadrenie, v ktorom uviedli, že žalobca vydražil predmet zálohu v dobrovoľnej dražbe vydražiteľovi za sumu 14.925 eur. V žiadnom prípade nemožno súhlasiť s vypracovaným Znaleckým posudkom pre účely dražby, kde hodnota zálohu bola vyčíslená v rozpore s aktuálnou situáciou na trhu nehnuteľností, pričom nehnuteľnosť bola neúmerne podhodnotená. Tiež nesúhlasia s tvrdením žalobcu, že jeho pohľadávka bola uspokojená len čiastočne a požaduje od žalovaných náhradu nákladov spojených s dobrovoľnou dražbou, s čím žalovaní nesúhlasia, nakoľko tieto náklady majú byť uhradené z výťažku dražby. Platným uskutočnením dražby a po úplnom uhradení ceny dražby vo výške 14.925 eur vydražiteľom v prospech žalobcu žalovaní považujú svoj záväzok za vysporiadaný a nárok žalobcu považujú za neoprávnený a v rozpore s dobrými mravmi.

5. Žalobca dňa 17.09.2021 doručil vyjadrenie k vyjadreniu žalovaných v ktorom uviedol, že naďalej trvá na podanej žalobe o zaplatenie a predošlom vyjadrení žalobcu v tomto konaní. Žalovaní mohli namietať ohodnotenie nehnuteľnosti stanovené Znaleckým posudkom ešte pred uskutočnením dražby, pričom tak neurobili. V prípade pochybností o postupe pri výkone záložného práva formou dobrovoľnej dražby, boli žalovaní oprávnení podať na príslušný súd žalobu o neplatnosť dražby. Suma z výťažku vo výške 4.423 eur bola použitá na úhradu nákladov dražby v zmysle zákona, preto námietku žalovaných ohľadom dražobných nákladov žalobca považuje za absolútne neopodstatnenú a v tomto konaní bezpredmetnú. Žalobca zotrváva na doterajších vyjadreniach, trvá na žalobe o zaplatenie pohľadávky v celkovej výške 21.835,83 eura a zároveň náhrady trov konania.

6. Súd na pojednávanie dňa 30.01.2023 predvolal strany sporu a ich právnych zástupcov. Právny zástupca žalobcu uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava žaloby v zmysle podania zo dňa 10.06.2021 a svojho ostatného vyjadrenia, teda žaloba je dôvodná v rozsahu o zaplatenie sumy 21.835,83 eura, a mal za to, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Premlčacia doba je určená zákonom, je určená ako trojročná, nie ako dva a trištvrte ročná, preto má žalobca za to, že výklad príslušných právnych noriem - § 103, § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka takým spôsobom ako prezentuje strana žalovaných výslovne ukracuje jednu stranu záväzkového vzťahu, a preto nie je možné s takým záverom resp. s takýmto výkladom právnych noriem súhlasiť. Premlčacia doba začala plynúť 21.10.2017 a márne po tom uplynula alebo mohla uplynúť 21.10.2020. Keďže žaloba bola podaná na súd vo forme elektronického podania, bola podaná na súd dňa 20.10.2020, teda deň pred jej uplynutím, má za to, že nárok tak ako je uplatnený po jeho úprave, nie je premlčaný a preto navrhol tomuto návrhu vyhovieť. Výklad ust. § 103 Obč. zákonníka resp. v spojení s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uskutočnený súdom neberie ohľad na práva oboch strán záväzkového vzťahu a má za to, že existuje ústavne udržateľnejší a prilehavejší výklad týchto ustanovení, ktorý vyslovne zohľadňuje práva oboch strán záväzkového vzťahu vyrovnannejšie a to taký, ktorý prezentovali, v zmysle ktorého má v obdobných veciach ako je táto, to jest v prípade pohľadávok z úverov vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv, kde veriteľ nie je oprávnený žiadať zaplatenie celého úveru pre nezaplatenie jednej splátky hneď po jej omeškaní, ale je v zmysle zákona povinný vyčkať najmenej dobu 3 mesiacoch od nesplnenia tejto splátky. Má tak za to, že premlčacia doba v takýchto prípadoch má začať plynúť až vtedy, keď veriteľ má objektívnu možnosť žiadať dlžníka o zaplatenie celého takto zosplateného úveru. V predmetnej veci nie je nárok žalobcu premlčaný. Mal za to, že premlčacia doba začala plynúť dňa 21.10.2017 a mohla márne uplynúť dňa 21.10.2020, a tak nárok žalobcu nie je premlčaný a v upravenom rozsahu je dôvodný.

7. Žalobca vzal svoju žalobu čiastočne späť, a teda ešte skôr, než sa vo veci začalo predbežné prejednanie alebo bolo otvorené prvé pojednávanie, preto súd prvej inštancie rešpektujúc jeho dispozičné právo postupoval podľa citovaných zákonných ustanovení a konanie v časti, čo do sumy 10.501,92 eura s príslušenstvom, čiastočne zastavil. Takto postupoval aj bez súhlasu žalovaného, pretože toto sa v danom štádiu konania nevyžadovalo, pričom na prípadný nesúhlas s čiastočným späťvzatím žaloby by sa aj tak neprihliadalo.

8. Prvoinštančný súd vo veci rozhodol v poradí prvým rozsudkom dňa 30.01.2023, ktorým konanie čiastočne zastavil, a to čo do sumy 10.501,92 eura (I. výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok), Žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% (III. výrok). Výrok I. rozsudku č. k. 7Csp/106/2020-316 zo dňa 23.09.2022 nadobudol právoplatnosť dňa 07.11.2022.

9. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie voči II. a III. výroku citovaného rozsudku a domáhal sa, aby odvolací rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov konania, resp. zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že závery súdu prvej inštancie o premlčaní uplatnenej pohľadávky sú nesprávne, a to najmä z dôvodu, že konajúci súd aplikoval nesprávne ustanovenia upravujúce začiatok plynutia premlčacej lehoty predmetnej pohľadávky (§ 103 OZ druhá veta), a teda nesprávne posúdil samotné začatie plynutia premlčacej lehoty, čím dospel k nesprávne záveru o premlčaní nároku žalobcu uplatneného v tomto konaní. Zároveň konajúci súd nezohľadnil argumentáciu prezentovanú žalobcom v tomto konaní podporenú rozhodovacou praxou odvolacích súdov, ktorá je podporená aktuálnou rozhodovacou praxou najvyššej súdnej autority. Žalobca sa stotožnil s tým, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru zo Zmluvy o úvere došlo pre omeškanie žalovaných so zaplatením splátky splatnej dňa 20.07.2017. V ďalšom však už nepovažoval za správne právne posúdenie súdom prvej inštancie a to najmä nezohľadnenie právnej úpravy vyplývajúcej z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, ktorá výslovne znemožňuje veriteľovi využiť jeho právo v zmysle ustanovenia § 565 OZ skôr než po uplynutí viac ako troch mesiacov omeškania so zaplatením príslušnej splátky. Následne ohľadom výkladu príslušných právnych noriem poukázal na závery obsiahnuté v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 332/2019 zo dňa 04.02.2020. V zmysle vyššie uvedeného bol presvedčený, že aj pre prípad straty výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch je potrebné ustanovenia OZ vykladať neprímerane rozširujúco v takom rozsahu, aby nezvýhodňovali spotrebiteľa, resp. aby nedochádzalo k takému výkladu, ktorý neprímerane a neopodstatnene zvýhodňuje spotrebiteľa na úkor práv veriteľa. Následne opätovne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoCsp/8/2020 zo dňa 20.10.2020, ktorého aj citoval

a tiež na závery posúdenia začiatku plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v obdobných skutkových veciach, ktoré sú v súlade aj s ďalšou rozhodovacou praxou. Považoval za zrejme, v prípade, ak dlžník spotrebiteľ je v omeškaní so splácaním dlhu v splátkach, nemôže veriteľ už v deň nasledujúci po omeškaní spotrebiteľa s uhradením splátky okamžite zosplatniť úver, ale veriteľ musí vyčkať viac než 3 mesiace a až po uplynutí takéhoto kvalifikovaného omeškania môže svoje právo využiť. Trojročná premlčacia doba na zosplatnenie zostatku dlhu teda začne plynúť najskôr až po uplynutí viac než troch mesiacov po tom, kedy došlo k omeškaniu so zaplatením splátky, pre ktorú veriteľ využil svoje právo úver zosplatniť v zmysle ustanovenia § 565 OZ. Poukázal tiež, že tento prezentovaný názor vychádza z odôvodnenia Krajského súdu v Košiciach a je plne v súlade aj s aktuálnou ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, ako najvyššej súdnej autority, prezentovaným napr. v uznesení sp. zn. 7Cdo/268/2020, sp. zn. 5Cdo/224/2021, sp. zn. 4Cdo/132/2021, z ktorého následne aj citoval. S poukazom na uvedené a nakoľko mal za nesporné, že veriteľ využil svoje právo v zmysle ustanovenia § 565 OZ pre splátku splatnú dňa 20.07.2017, s ktorou sa žalovaní dostali do omeškania dňa 21.07.2017, potom v súlade s vyššie uvedenou argumentáciou žalobcu podporenou už aj rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, začala všeobecná trojročná premlčacia lehota plynúť najskôr dňa 22.10.2017 a k jej márnemu uplynutiu mohlo dôjsť najskôr dňa 22.10.2020. Keďže žalobca sa domáhal zaplata pohľadávky žalobou na súde, ktorá bola príslušnému súdu doručená dňa 20.10.2020, teda pred dňom 22.10.2020, k premlčaniu pohľadávky uplatnenej žalobou v tomto konaní nedošlo. Vzhľadom na uvedené bolo napadnuté rozhodnutie v jeho II. a III. výroku o trovách v celom rozsahu nesprávne a bolo potrebné ho v celom napadnutom rozsahu zrušiť. Žalobca rovnako tak nesúhlasil s názorom súdu ani v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania, a to z dôvodu, že boli to žalovaní, ktorí podpisom zmluvy o zriadení záložného práva súhlasili s uspokojením pohľadávky veriteľa speňaním zálohu v ich vlastníctve, teda zmenou formy ich majetku. Výkon záložného práva, ktorým došlo k (čiastočnému) uspokojeniu pohľadávky žalobcu, bol uskutočnený s predchádzajúcim súhlasom žalovaných ako žalobcov (podpisom zmluvy o zriadení záložného práva), pričom žalovaní spôsob uspokojenia pohľadávky výkonom záložného práva k ich majetku nikdy v priebehu jeho výkonu nenamietali a platnosť dobrovoľnej dražby následne nespochybňovali, preto bolo zrejme, že súhlasili s takýmto uspokojením časti žalobcovej pohľadávky. Vyjadril presvedčenie, že žalovaná s takýmto spôsobom úhrady pohľadávky súhlasili, preto bolo potrebné čiastočnú úhradu pohľadávky z výťažku dražby ich majetku považovať za úhradu uskutočnenú žalovanými, a preto bolo zrejme, že pre ich správanie došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby a zavinili tak čiastočné späťvzatie žaloby. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

10. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd na základe odvolania žalovaného uznesením č. k. 8CoCsp/16/2023-385 zo dňa 13.06.2023 zrušil výroky II. a III. rozsudku a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa atribúty riadne odôvodneného rozhodnutia. Po vykonaní odvolacieho prieskumu odvolací súd bol toho názoru, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávny právny záver, týkajúci sa premlčania žalovaného nároku (výrok II.), a následne aj nevykonal všetky navrhnuté dôkazy. Mal pritom za to, že v odvolacom konaní hlavnou a jedinou odvolacou námietkou žalobcu bolo nesprávne posúdenie plynutia premlčacej doby, keď súd prvej inštancie dôvodil tým, že v zmysle predložených dokladov bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá na 20. deň v príslušnom mesiaci, a za splátku, s ktorou boli žalovaní v čase uplatnenia práva zo strany veriteľa v omeškaní tri mesiace, bolo potrebné považovať splátku, ktorá bola splatná dňa 20.07.2017 (s uvedeným posúdením splátky súhlasil žalobca, a to nielen pred súdom prvej inštancie, ale aj v rámci odvolania sa s uvedeným dátumom stotožnil). Následne súd prvej inštancie bol toho právneho názoru, že všeobecná trojročná premlčacia lehota začala plynúť dňa 21.07.2017 a uplynula dňa 21.07.2020, t. j. pred podaním žaloby, ktorá bola na súd podaná dňa 20.10.2020 /potvrdenie č. I. 119/, a preto súd žalobu zamietol. Uviedol, že uvedené je však v rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, ktorý v uznesení zo dňa 25. apríla 2023 sp. zn. 9Cdo/98/2022, ako aj v predchádzajúcich rozhodnutiach z 29. novembra 2022 sp. zn. 7Cdo/268/2020, z 30. novembra 2022 sp. zn. 5Cdo/224/2021, z 15. decembra 2022 sp.zn. 4Cdo/132/2021, riešil otázku premlčania a to s nasledovnými závermi. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje trojročnú všeobecnú premlčaciu dobu. Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (*actio nata*). Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Rozhodujúcou skutočnosťou z hľadiska možnosti uplatniť právo na súde a začiatku plynutia (všeobecnej) premlčacej doby je okamih splatnosti (zročnosti) záväzku (dlhu), ktorý je konkrétnym momentom, kedy je dlžník povinný záväzok (dlh) splniť, a nie momentom, kedy je dlžník k splneniu iba oprávnený. Aj v danom prípade je potrebné vychádzať z toho, že splatnosť úverovej pohľadávky žalobcu je daná spotrebiteľskou úverovou zmluvou, v ktorej si banka (právna predchodkyňa žalobcu) s dlžníkmi (žalovanými) dohodli plnenie v splátkach, s oprávnením banky pre prípad neuhradenia dlžníkmi splatné peňažné záväzky v termíne, vyhlásiť úver za splatný. Ide tak o postupné čiastkové plnenie, ktoré nie je ani opakujúcim sa, či trvajúcim plnením, ani čiastočným plnením. V prípade takéhoto čiastkového plnenia, ktoré je v literatúre prevažne označované ako plnenie v splátkach, je plnenie vopred rozvrhnuté do čiastkových úsekov, ktoré až ako spoločný celok tvoria dlh. Splatnosť týchto úsekov je však daná samostatne (oddelené), teda každý diel má určenú svoju konkrétnu splatnosť. Celkový predmet záväzku je však vopred kvantitatívne určený, pričom jednotlivými dielmi sa rozsah celej pohľadávky postupne znižuje. Ide teda o rozloženie zamýšľaného jednorazového plnenia v niekoľkých postupných čiastkových plneniach, taktiež jednorazových, pričom dobu splnenia treba rozlišovať jednak pre plnenie celého záväzku, jednak pre jednotlivé čiastkové plnenie. Dobou splnenia čiastkového plnenia je doba jednorazového splnenia jednotlivých dávok, dobou splnenia celého záväzku je doba splnenia poslednej dávky - teda poslednej splátky. V prípade čiastkového plnenia veriteľ nemôže žiadať dlžníka o splnenie jednorazové; to však neplatí pre situáciu uvedenú v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, v ktorej dlžník včas a riadne nesplnil niektorú zo splátok, ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí - tu je veriteľ oprávnený žiadať dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky, s ktorou sa dlžník ocitol v omeškaní, pričom toto oprávnenie môže veriteľ uplatniť iba do splatnosti najbližšej budúcej splátky. V takomto prípade dlžník stráca výhodu čiastkového plnenia. Počet mesačných splátok, ich výška aj doba splatnosti jednotlivých splátok bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere vopred stanovená, pričom splatnosť, prípadné omeškanie a premlčanie je pri plnení v splátkach treba posudzovať samostatne ohľadom každej zo splátok, premlčacia doba plynie pri každom čiastkovom plnení odo dňa jeho splatnosti. Ak pri takto dojednanom plnení sa pre nesplnenie niektorého čiastkového plnenia stane splatný celý dlh, začne pre celý dlh plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplneného čiastkového plnenia (t. j. splátky). Splnením jednotlivých splátok dlh, čo do príslušnej čiastky zaniká, úplne zanikne až splnením poslednej čiastky (poslednej splátky). Vo svojej podstate je dlh splátkami rozdelený do niekoľkých čiastkových, zreteľne oddelených a relatívne samostatných dlhov, ktoré majú určitú vzájomnú súvislosť a v celku predstavujú súhrnnú výšku pohľadávky. V prípade dojednania straty výhody splátok (ako je to podľa danej zmluvy o splátkovom úvere), ktorá sa prejaví v špecifickej zmluvnej sankcii za omeškanie s niektorou zo splátok, dôjde k zosplatneniu celého zvyšku dlhu. Omeškaním splatnosti jednej splátky si tak dlžník privodí splatnosť aj všetkých budúcich splátok. Odvolací súd uviedol, že vzhľadom na závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a súdom prvej inštancie zistený skutkový stav v predmetnej veci, je potrebné vychádzať z toho, že premlčacia doba začne plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal dlh splatným, v dôsledku čoho bolo potrebné ustáliť, že v danej veci bola zo strany súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdená premlčacia doba. Po vrátení veci bude preto úlohou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o žalobcom uplatnenom nároku a pri skúmaní, či právo žalobcu zo spotrebiteľskej zmluvy je alebo nie je premlčané bude vychádzať z názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto zrušujúcom uznesení s odkazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, t.j. že premlčacia doba plynie od momentu, kedy vzniklo právo veriteľovi zosplatniť úver, za splnenia podmienok stanovených zákonom a tento záver aj riadne odôvodní, skutkovo i právne. Avšak pred tým ako sa súd prvej inštancie bude zaoberať otázkou premlčania resp. otázkou počiatku plynutia premlčacej lehoty, tak, ako je uvedené vyššie,

bude jeho primárnou povinnosťou zaoberať sa skúmaním danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako postupníka (keďže z obsahu spisu vyplýva, že medzi pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s., ako postupcom a žalobcom ako postupníkom došlo dňa 09.12.2019 k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávky /č. I. 96/, ktorej predmetom bola aj pohľadávka tvoriaca predmet tohto konania, vo vzťahu ku ktorej postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť). Vyhodnotenie (ne)existencie aktívnej vecnej legitímácie je otázkou zásadného významu, pretože ak by žalobca nebol nositeľom aktívnej vecnej legitímácie (a to aj s poukazom na skutočnosť, že žalobca je postupníkom) nebol by žiaden dôvod na preskúmavanie spotrebiteľského vzťahu vzniknutého medzi stranami sporu a z neho plynúcich nárokov (vrátane posúdenia premlčania nároku žalobcu), ktoré sú predmetom konania, pretože žalobcovi by toto právo v súdnom konaní z hľadiska hmotného práva neprislúchalo. Zároveň v tejto súvislosti je súd prvej inštancie povinný tiež prihliadať na zákonnosť postupu pri mimoriadnom zosplatnení, resp. prihliadať najmä na splnenie podmienok § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď v prípade ich nedodržania by sa jednalo o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené/zakázané. V nadväznosti na uvedené bude preto úlohou súdu prvej inštancie sa zaoberať aj tým, či zo strany žalobcu resp. jeho právneho predchodcu došlo k dodržaniu ustanovenia § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti ku dňu 23.10.2017, kedy boli žalovaní preukázateľne (na podklade dôkazov predložených v spise) v omeškaní dlhšie ako tri mesiace so splácaním jednotlivých mesačných splátok úveru (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Avšak súd prvej inštancie sa nezaberal skúmaním tohto predpokladu, či v rámci trvania omeškania žalovaných zo strany právneho predchodcu žalobcu bola splnená podmienka upozornenia spotrebiteľa (žalovaných) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na mimoriadne zosplatnenie úveru, tak ako to má na mysli ustanovenie druhej časti vety § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka resp. nezaoberal sa tým, či za takéto upozornenie možno považovať výzvu zo dňa 27.07.2017, v ktorej postupca oznámil žalovaným, že ku dňu 27.07.2017 sú v omeškaní so splatením pohľadávky vo výške 1.633,08 eura a súčasne pre prípad nezaplatenia dlžnej sumy upozornil žalovaných na možnosť pristúpenia k mimoriadnemu zosplatneniu (keďže mesačná splátka úveru bola stanovená v zmluve o splátkovom úvere č. 0223020594 vo výške 131,64 eura /3.966 Sk/ je zrejme, že už ku dňu doručenia vyššie citovanej výzvy zo dňa 27.07.2017, a to aj s poukazom na v tom čase dlhovanú sumu 1.633,08 eura boli žalovaní preukázateľne v omeškaní viac ako 3 mesiace). Zároveň bolo tiež úlohou súdu prvej inštancie sa zaoberať nielen tým, či zo strany žalobcu resp. jeho právneho predchodcu bolo naplnené ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ale najmä tým, či žalobca uskutočňoval svoje právo na mimoriadne zosplatnenie úveru najneskôr do lehoty splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky úveru, keď splatnosť mesačných splátok bola v zmysle zmluvy dojednaná vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca s poukazom na skutočnosť, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť dňa 23.10.2017 (t. j. tri dni po stanovenom dátume splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky úveru /§ 565 druhá veta Občianskeho zákonníka/). Z uvedeného dôvodu preto možno konštatovať, že súd prvej inštancie neskúmal tú skutočnosť, či postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť spotrebiteľského úveru do splatnosti ďalšej mesačnej periodickej sa opakujúcej splátky, pretože po doručení upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (keď ani ustálením tohto, či za toto upozornenie možno považovať vyššie citovanú výzvu zo dňa 27.07.2017, sa súd prvej inštancie nezaoberal) postupca musel v zmysle § 565 OZ druhej vety vyhlásiť mimoriadnu splatnosť do splatnosti ďalšej splátky, a teda najneskôr do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci (obiter dictum - za predpokladu, ak by upozornením podľa § 53 ods. 9 po viac ako trojmesačnom omeškaní žalovaných bola práve považovaná výzva zo dňa 27.07.2017, tak vyhlásiť mimoriadnu splatnosť bolo možné najneskôr do 20.08.2017). Napriek tomu, že nedodržanie zákonného postupu pri mimoriadnom zosplatnení (najmä ustanovenia § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) spôsobuje skutočnosť, že veriteľ má nárok naďalej len na jednotlivé mesačné splátky úveru (ako je dojednané v zmluve o splátkovom úvere), tak ako keby k mimoriadnemu zosplatneniu dlhu nedošlo, (čo má vplyv na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom nie sú jednotlivé mesačné splátky úveru, ale naopak celková zosplatnená pohľadávka úveru) a zároveň sa takýto postup spája s nemožnosťou postúpenia pohľadávky (§ 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka), sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal platnosťou mimoriadneho zosplatnenia nie len z pohľadu naplnenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ale aj z pohľadu § 565 Občianskeho zákonníka. Ako už odvolací súd vyššie spomenul skúmanie dodržania zákonného postupu pri mimoriadnom zosplatnení pohľadávky plynúcej zo zmluvy o splátkovom úvere má svoje opodstatnenie najmä v prípade posúdenia platnosti resp. neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom je postupovaná pohľadávka, a teda ak zo strany postupcu nedošlo k dodržaniu zákonného postupu pri uplatnení jeho práva na mimoriadne zosplatnenie, nie je a ani nemôže byť daný

predmet zmluvy o postúpení pohľadávky (keď postupca naďalej disponuje oprávnením len vo vzťahu k mesačným splátkam úveru), čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, na ktorú súd prihliada ex offa (z úradnej povinnosti) a čo v konečnom dôsledku má vplyv na danosť aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní v postavení postupníka. V nadväznosti na vyššie uvedené, odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nedostatočné, predčasné v tomto smere a tým aj porušujúce právo na spravodlivý proces. Preto odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne ukladá súdu prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov, vrátane tohto odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP, pričom prihliadne aj na námietky žalobcu, uvedené v odvolaní, týkajúce sa náhrady trov konania v zastavujúcej časti a s nimi sa riadne vo svojom odôvodnení vysporiada. Nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo uznesením odvolacieho súdu zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd bol podľa § 391 ods. 2 a ods. 3 CSP jednak viazaný právnym názorom odvolacieho súdu ako aj tým, ako má ďalej vo veci postupovať. K predbežnému právnemu posúdeniu právny zástupca žalobcu uviedol, že rešpektuje právne posúdenie veci a má za to, že s ním nemožno súhlasiť, napriek odkazovanej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, nakoľko je aj odlišná rozhodovacia prax, ktorá vysvetľujúco podáva názor, podľa ktorého nie je nevyhnutné konkretizovať splátku po upozornení na možnosť zosplatniť a to jednak z dôvodu, že žiadny právny predpis neukladá veriteľovi-banke, takúto náležitosť uviesť a z hľadiska posudzovania lehôt nie je takéto uvedenie ani nevyhnutné. Odkázal na závery formulované v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pod sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.1.2024, kde Najvyšší súd Slovenskej republiky v bode 31. odôvodnenia, kde citujem „Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Dovolací súd tiež nepovažuje za potrebné na tomto mieste viesť polemiku o tom, či je určenie splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie, skutkovou alebo právnou otázkou (skutkovou otázkou nesporne je označenie takejto splátky vo výzve na zaplatenie alebo v samotnom zosplatnení; ak však tieto listiny vymedzenie relevantnej splátky neobsahujú, je jej určenie na účely začatia počítania premlčacej doby len právnym konštruktom). Považuje však za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatnenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatnenia tri mesiace po splatnosti.“ Mal za to, že práve toto dôsledne vysvetľujúce stanovisko dovolacieho súdu ozrejmuje, prečo nie je dôvodné žiadať o uvádzanie takej náležitosti, ktorú žiaden právny predpis veriteľovi uvádzať neukladá, pričom v kontexte so skutkovými okolnosťami tu prejednáwanej veci je zrejmé, že takéto uvedenie ani nie je nevyhnutné. Akýkoľvek výklad ust. § 53, ods. 9, resp. § 565 Obč. zák., ktorý by mal znamenať povinnosť uvádzať náležitosť, ktorú zákon neukladá je zjavne takým extenzívnym výkladom, ktorý je v rozpore s ústavnými princípmi a je prejavom prílišného formalizmu, vo vzťahu ku ktorému ústavný súd opakovane zaujal odmietavé stanovisko. Žalobca si uvedomuje a má vedomosť o záveroch, na ktoré odkazuje konajúci súd a to v záveroch vyplývajúcich z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5Cdo/197/2022, kde súd podľa názoru žalobcu vychádzajúceho z pred chvíľou citovaného rozhodnutia mal za to, že závery z rozhodnutia 5Cdo/197/2022 nie sú dovolacím súdom vysvetlené dostatočne na to, aby mohli obstáť v ústavnoprávnej rovine, sú v rozpore aj s novšou právnou úpravou účinnou od 1.11.2024, ktorej cieľom bolo okrem iných aj vysporiadanie sa s práve tu naznačovanými problémami týkajúcej sa určenie splátky, pre ktorú došlo k využitiu práva veriteľa zosplatniť úver. Z dikcie ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 1.11.2024, v zmysle ktorého resp. ani v zmysle ktorého nie je veriteľ povinný upozornením vo výzve na uhradenie omeškaných splátok označovať konkrétnu splátku alebo splátky s ktorými je dlžník v omeškaní. Presnejšie z ust. § 53, ods. 10 totiž v nadväznosti na ods. 9, uvádza „Ak sú splnené podmienky podľa odseku 9, obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, poskytnúť spotrebiteľovi dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní od doručenia výzvy. Ak spotrebiteľ neuhradí splátky, s ktorými je v omeškaní, v dodatočnej lehote poskytnutej mu obchodníkom, jej uplynutím sa stáva celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy splatným; ustanovenie § 565 sa nepoužije. Obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, upozorniť spotrebiteľa na následok podľa predchádzajúcej vety a uviesť sumu splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní.“ Má za to, že napriek dobrému úmyslu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú závery formulované v rozhodnutí

pod sp. zn. 5Cdo/197/2022 a na ne nadväzujúce závery z rozhodnutia pod sp. zn. 5Cdo/197/2022 alebo aj sp. zn. 6Cdo/15/2023 nesprávne, nakoľko súd v nich ani len nevysvetlil v čom má spočívať poškodenie spotrebiteľa v dôsledku informačnej asymetrie, dlžník pokiaľ má vedomosť s akou sumou splátok je v omeškaní, má vedomosť o tom, ako sa môže vyvinúť k prípadnému využitiu práva podľa § 565, nemožno potom súhlasiť so závermi v odkazovaných rozhodnutiach, pričom zároveň uviedol, že ani odkazované rozhodnutie ústavného súdu pod sp. zn. 1US/528/2024 sa žiadnym spôsobom nezaobera povinnosťou veriteľa konkretizovať splátku upozornení alebo zosplatnení úveru, nakoľko v tomto rozhodnutí sa ústavný súd zaoberal výlučne tým, či môže v danom prípade odvolací súd postupovať nad rámec žaloby alebo mimo rámec žaloby v tom zmysle, že veriteľovi, ktorý mal neplatne zosplatnený úver prizná len sumu splatných splátok, splatných do vydania rozhodnutia, t.j. na úrovni ústavného súdu táto otázka doposiaľ riešená nebola a nebol prijatý taký názor súdu, ktorý by naznačil, že závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky formulované v rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo/197/2022 sú správne. Najpriliehavším a zároveň ústavne udržateľným ust. § 53, ods. 9 Občianskeho zákonníka a to aj vo svetle najnovšej právnej úprav zohľadňujúcej praktickú problematiku tejto otázky má za to, že je najpriliehavším názor v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.1.2024. Vzhľadom na uvedené, že v tomto konaní je zrejmé, že k uplatneniu práva veriteľa na zosplatnenie úveru došlo pre omeškanie so zaplatením splátky splatnej dňa 20.7.2017, pričom na omeškanie so splácaním splátok v zásade bezprostredne po omeškaní splátok upozornil veriteľ dlžníkov vo výzve zo dňa 27.7.2017, v ktorej výslovne upozornil dlžníkov, že ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradia, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva. Táto výzva bola žalovanému v 1. rade doručená dňa 2.8.2017, to znamená lehota 15 dní, po ktorej musel veriteľ vyčkať uplynula dňa 17.7.2017 a žalovaný v 2. rade bola výzva doručená uplynutím úložnej lehoty dňa 22.8.2017, a teda 15-dňová lehota na využitie tohto práva uplynula najskôr dňa 6.9.2017, pričom však ale veriteľ musel vyčkať na uplynutie viac než 3-och mesiacov omeškaním predmetnej splátky, ktoré nastalo najskôr dňa 22.10.2017, čo veriteľ aj urobil a následne využil svoje právo zosplatniť úver dňa 29.10.2017. Právny predchodca žalobcu splnil všetky podmienky, ktoré mu zákonom ukladá na platné zosplatnenie úveru a vzhľadom na splnenie týchto podmienok sú následne platné aj takéto pohľadávky, je tam teda aj aktívna vecná legitímácia žalobcu a preto navrhol, aby súd žalobe vo zvyšku vyhovel a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

11. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 21.05.2025, na ktorom vec prejednal za prítomnosti právnych zástupcov strán sporu. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že vo vzťahu k uzneseniu odvolacieho súdu má za to, že je správne v časti, v ktorej vychádzal z rozšírenej a nepopretej resp. nenamietanej praxe tykajúcej sa posudzovania začiatku plynutia premlčacej doby v sporoch v predmetnej veci, vychádzajúcich z úverov poskytovaných spotrebiteľom. Zároveň mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nesprávne v tej časti, v ktorej uložil súdu prvej inštancie pokyn vyjadriť ten názor, že k platnému zosplatneniu úveru v predmetnej veci mohlo dôjsť najneskôr do dňa 20.8.2017, keďže nezohľadnil skutočnosť, ktorá bola medzi stranami nesporná a to tak, že k platnému resp. k omeškaniu so zaplatením splátky pre ktorú došlo k využitiu práva veriteľa podľa § 565 Obč. zák. došlo dňa 20.7.2017 resp. 21.7.2017 a preto pri dodržaní postupu určeného § 53, ods. 9 OZ a zároveň naplnenia podmienky určenej § 565 musel veriteľ po omeškaní so zaplatením splátky zo dňa 20.7.2017 najprv písomne upozorniť dlžníkov na možnosť zosplatnenia úveru, v prípade neuhradenia splátky alebo splátok jej predchádzajúcich, omeškaných súdom, pričom zároveň nemohol k využitiu práva podľa § 565 pristúpiť skôr než po uplynutí 15 dní od doručenia takéhoto upozornenia a zároveň nemohol k využitiu tohto práva pristúpiť skôr než po uplynutí viac ako troch mesiacov s omeškaním tejto splátky, preto vzhľadom na skutočnosti vyplývajúce z listinných dôkazov v tejto veci mohol svoje právo na zosplatnenie v súlade s odkazovanými právnymi predpismi využiť najskôr dňa 22.10.2017 a najneskôr dňa 20.11.2017. Keďže právny predchodca žalobcu po splnení podmienok využil svoje právo na zosplatnenie úveru dňa 23.10.2017 mal za to, že ho využil v súlade s právnymi predpismi a v tejto súvislosti odkázal, že nemôže byť právny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého najbližšie nasledujúcou splátkou do ktorého toto právo mohol využiť, nemohla byť splátka splatná dňa 20.8.2017, ale výlučne splátka splatná dňa 20.11.2017. V tomto zmysle má za to, že nie je správne rozhodnutie odvolacieho súdu a v kontexte aj s inou rozhodovacou a praxou mal za to, že súd prvej inštancie nie je povinný sa arbitrárne držať tohto záväzného pokynu. K predbežnému právnemu posúdeniu uviedol, že s ním nemožno súhlasiť, napriek odkazovanej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, nakoľko má za to, že je aj odlišná rozhodovacia prax, ktorá vysvetľujúco podáva názor, podľa ktorého nie je nevyhnutné konkretizovať splátku po upozornení na možnosť zosplatniť a to jednak z dôvodu, že žiadny právny predpis neukladá veriteľovi-banke, takúto náležitosť uviesť a z hľadiska

posudzovania lehôt nie je takéto uvedenie ani nevyhnutné. Odkázal na závery formulované v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pod sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.1.2024, kde Najvyšší súd Slovenskej republiky v bode 31. odôvodnenia. Má za to, že práve toto dôsledne vysvetľujúce stanovisko dovolacieho súdu ozrejmuje, prečo nie je dôvodné žiadať o uvádzanie takej náležitosti, ktorú žiaden právny predpis veriteľovi uvádzať neukladá, pričom v kontexte so skutkovými okolnosťami prejednávanej veci je zrejmé, že takéto uvedenie ani nie je nevyhnutné. Akýkoľvek výklad ust. § 53, ods. 9, resp. § 565 Obč. zák., ktorý by mal znamenať povinnosť uvádzať náležitosť, ktorú zákon neukladá je zjavne takým extenzívnym výkladom, ktorý je v rozpore s ústavnými princípmi a je prejavom prílišného formalizmu, vo vzťahu ku ktorému ústavný súd opakovane zaujal odmietavé stanovisko. Žalobca si uvedomuje a má vedomosť o záveroch, na ktoré odkazuje konajúci súd a to v záveroch vyplývajúcich z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5Cdo/197/2022, kde súd podľa názoru žalobcu vychádzajúceho z pred chvíľou citovaného rozhodnutia má za to, že závery z rozhodnutia 5Cdo/197/2022 nie sú dovolacím súdom vysvetlené dostatočne na to, aby mohli obstáť v ústavnoprávnej rovine, pričom máme za to, že sú v rozpore aj s novšou právnou úpravou účinnou od 1.11.2024, ktorej cieľom bolo okrem iných aj vysporiadanie sa s práve tu naznačovanými problémami týkajúcej sa určenie splátky, pre ktorú došlo k využitiu práva veriteľa zosplatiť úver. Uviedol, že vychádzajúc z dikcie ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 1.11.2024, v zmysle ktorého resp. ani v zmysle ktorého nie je veriteľ povinný upozornením vo výzve na uhradenie omeškaných splátok označovať konkrétnu splátku alebo splátky s ktorými je dlžník v omeškaní. Zároveň odkázal na znenie § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka. Má za to, že napriek dobrému úmyslu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú závery formulované v rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo/197/2022 a na ne nadväzujúce závery z rozhodnutia pod sp. zn. 5Cdo/197/2022 alebo aj sp. zn. 6Cdo/15/2023, že sú tieto závery potom nesprávne, nakoľko súd v nich ani len nevyvetlil v čom má spočívať poškodenie spotrebiteľa v dôsledku informačnej asymetrie, nakoľko dlžník pokiaľ má vedomosť s akou sumou splátok je v omeškaní, má vedomosť o tom, ako sa môže vyhnúť prípadnému využitiu práva podľa § 565. Nemožno potom súhlasiť so závermi v odkazovaných rozhodnutiach, pričom zároveň uviedol, že ani odkazované rozhodnutie ústavného súdu pod sp. zn. 1US/528/2024 sa žiadnym spôsobom nezaobera povinnosťou veriteľa konkretizovať splátku upozornením alebo zosplatením úveru, nakoľko v tomto rozhodnutí sa ústavný súd zaoberal výlučne tým, či môže v danom prípade odvolací súd postupovať nad rámec žaloby alebo mimo rámec žaloby, t.j. na úrovni ústavného súdu táto otázka doposiaľ riešená nebola a nebol prijatý taký názor súdu, ktorý by naznačil, že závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky formulované v rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo/197/2022 sú správne. Najpriliehavším a zároveň ústavne udržateľným ust. § 53, ods. 9 Občianskeho zákonníka a to aj vo svetle najnovšej právnej úprav zohľadňujúcej praktickú problematiku tejto otázky je názor v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.1.2024. Vzhľadom na uvedené, že v tomto konaní je zrejmé, že k uplatneniu práva veriteľa na zosplatenie úveru došlo pre omeškanie so zaplatením splátky splatnej dňa 20.7.2017, pričom na omeškanie so splácaním splátok v zásade bezprostredne po omeškaní splátok upozornil veriteľ dlžníkov vo výzve zo dňa 27.7.2017, v ktorej výslovne upozornil dlžníkov, že ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradia, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva. Táto výzva bola žalovanému v 1. rade doručená dňa 2.8.2017, to znamená lehota 15 dní, po ktorej musel veriteľ vyčkať uplynula dňa 17.7.2017 a žalovaný v 2. rade bola výzva doručená uplynutím úložnej lehoty dňa 22.8.2017, a teda 15-dňová lehota na využitie tohto práva uplynula najskôr dňa 6.9.2017, pričom však ale veriteľ musel vyčkať na uplynutie viac než 3-och mesiacov omeškaním predmetnej splátky, ktoré nastalo najskôr dňa 22.10.2017, čo veriteľ aj urobil a následne využil svoje právo zosplatiť úver dňa 29.10.2017. Právny predchodca žalobcu splnil všetky podmienky, ktoré mu zákonom ukladá na platné zosplatenie úveru a máme tak za to, že vzhľadom na splnenie týchto podmienok sú následne platné aj takéto pohľadávky, je tam teda aj aktívna vecná legitímácia žalobcu a navrhol, aby súd žalobe vo zvyšku vyhovel a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

12. Právny zástupca žalovaných na pojednávaní uviedol, že odvolací súd správne konštatoval, že prvostupňový súd ex offio mal skúmať aktívnu legitímáciu žalobcu v tomto spore, čo tak neurobil a vyslovil právny názor, s ktorým aj žalovaný súhlasil, ktorým vyslovil názor, že právny predchodca žalobcu nesprávne postupoval pri vydaní výzvy žalovaným na uhradenie dlhu s možnosťou zosplatenia úveru. Banka žalovaných nevyzvala tak, ako to má na mysli ustanovenie v druhej časti vety § 53, ods. 9 Občianskeho zákonníka. Navyše výzva jednému zo žalovaných ani nebola doručená. Žalovaný v 1. rade oznámil včas banke zmenu bydliska, na ktorú banka doručovať všetky listiny mala. Na adresu, kde banka výzvu zasielala nebolo možné prevziať zásielku. Tým banka nespĺnila čiastočne svoju povinnosť

doručiť túto výzvu žalovanému v 1. rade a tiež žalovaných teda vôbec nevyzvala tak, ako to mala urobiť. V tejto výzve totiž žalovaným banka mala oznámiť, že v prípade neuhradenia tej konkrétnej splátky, vo vzťahu ktorej malo ísť o zosplatnenie úveru v prípade neuhradenia môže dôjsť k zosplatneniu celého úveru. V tej výzve to tak nebolo uvedené. Pokiaľ ide o tú druhú časť rozhodnutia Krajského súdu NR, s tým sa celkom nestotožňujú, s poukazom na § 103, veta druhá, Obč. zák., podľa ktorého premlčacia doba neplynie od samotného zosplatnenia úveru, ale už odo dňa splatnosti tej časti úveru, za ktorú došlo k zosplatneniu úveru. Premlčacia doba tak z ohľadom na tieto podmienky zosplatnenia úveru podľa ust. § 53, ods. 9, Občianskeho zákonníka. musela začať plynúť už viac ako 3 mesiace pred zosplatnením úveru, teda dňa 21.7.2017. V danom prípade teda ide už o spotrebiteľský úver. K predbežnému právnomu posúdeniu právny zástupca žalovaných uviedol, že sa predbežným právnym názorom súdu stotožňuje.

13. Právny zástupca žalobcu vo svojej záverečnej reči uviedol, že odkazuje na prednes, ktorý smeroval k predchádzajúcemu právnomu posúdeniu, ktorý nadväzoval aj k vyjadreniu k skutkovým okolnostiam v predmetnej veci. Týchto záverov sa pridriava a má za to, že upozornenie v predmetnej veci je potrebné posudzovať vo svetle jednak záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplývajúcich z rozhodnutia pod sp. zn. 1Cdo/123/2022 a zároveň vo svetle novej právnej úpravy, ktorá taktiež nevyžaduje, aby v upozornení veriteľa na možnosť zosplatnenia úveru a bola povinne uvedená konkrétna splátka, pre ktorú tak mieni veriteľ urobiť. Vzhľadom na uvedené má za to, že právny predchodca žalobcu dodržal správny postup vyplývajúci z ust. § 53, ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, preto došlo k platnému zosplatneniu úveru v predmetnej veci v následku čoho došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a preto má za to, že žaloba je v zostávajúcom rozsahu po späťvzatí pred pôvodným rozhodnutím, teda v rozsahu o zaplatenie sumy 21.835,83 Eur, dôvodná. Navrhol jej v tomto rozsahu vyhovieť a v prípade úspechu si žalobca uplatňuje nárok na náhradu trov konania.

14. Právny zástupca žalovaných titulom záverečnej reči uviedol, že žalobca v tomto spore nie je aktívne vecne legitimovaný, nakoľko nedošlo k platnému zosplatneniu úveru a teda ani ku kladným postúpeniam pohľadávky bankou na iný, tretí subjekt. Takýto názor zastávajú aj najvyššie inštitúcie, teda Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo/188/2023, pod sp. zn. 5Cdo/2/2023 a pod sp. zn. 6Cdo/15/2023. Navrhol preto, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania.

15. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listín, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

16. Zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0223020594 zo dňa 19.12.2007 uzatvorenej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako bankou a žalovanými ako dlžníkmi, má súd za preukázané, že na základe tejto zmluvy, pôvodný veriteľ banka - Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytol žalovaným úver vo výške 750.000,- Sk na bývanie s výškou úrokovej sadzby 6,50 % p. a. a s fixáciou na jeden rok. Doba fixácie bola odo dňa uzatvorenia tejto zmluvy do 19.12.2008. V zmluve boli ďalej uvedené: spôsob poskytnutia úveru jednorazovo bezhotovostne, spracovateľský poplatok 6000,- Sk z prostriedkov úveru, poplatok za správu úveru 90,- Sk mesačne, výška splátky 3966,- Sk a splatnosť prvej splátky istiny 20.02.2008, počet splátok 358, konečná splatnosť úveru 20.11.2037. Účelom poskytnutia úveru bola kúpa nehnuteľnosti.

17. Z Dodatku k Zmluve o splátkovom úvere zo dňa 07.11.2013 (č. I. 77) uzatvoreným medzi bankou Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovanými ako dlžníkmi, má súd za preukázané, že zmluvné strany sa okrem iného dohodli na zmene typu a výšky úrokovej sadzby ako fixná 5 rok a s výškou 6,79 % v deň uzatvorenia tohto dodatku, pričom doba fixácie je odo dňa podpisu dodatku a končí deň pred uplynutím obdobia daného typom úrokovej sadzby, pričom po poskytnutí zľavy z úrokovej sadzby bola výsledná úroková sadzba úveru 6,09% ročne ku dňu uzatvorenia dodatku. Z výpisu z úveru žalovaných (č. I. 49 a nasl.) súd zistil, že žalovaní vyčerpali úver vo výške 24.895,43 eura.

18. Z Výzvy zo dňa 27.07.2017 (č. I. 83), súd zistil, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. vyzval žalovaných na úhradu dlžných splátok vo výške 1.633,08 eura. Žalobca pripojil aj fotokópiu doručky (č. I. 83 druhá strana), z ktorej má súd za preukázané doručenie výzvy žalovanému v 1. rade, pričom žalovaná v 2. rade zásielku neprevzala v odbernej lehote, resp. že ako adresát bol neznámy.

19. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 23.10.2017 (č. I. 80), súd zistil, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a. s. oznámil žalovaným vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky ku dňu 23.10.2017 a zároveň ich vyzval na úhradu pohľadávky vo výške 26.102,83 eura. Žalobca pripojil aj fotokópiu nedoručených zásielok (č. I. 81-82), na základe ktorej mal súd za preukázané, že žalovaným oznámenie nebolo doručené z dôvodu neprevzatia zásielky v odbernej lehote.

20. Zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnej zmluvy zo dňa 19.12.2007 (č. I. 239 - 241) uzatvorenej medzi pôvodným veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a. s. ako záložným veriteľom a žalovanými ako záložcami, súd zistil, že predmetom tejto zmluvy bola dohoda zmluvných strán o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam záložcom v prospech záložného veriteľa na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa a udelenie poverení záložcom ako mandantom záložnému veriteľovi ako mandatárovi pre vykonanie úkonov v súvislosti s výkonom záložného práva (časť I bod 2 zmluvy). Zálohom boli nehnuteľnosti vo vlastníctve záložcu t.j. žalovaných nachádzajúce sa v katastrálnom území E. F., obec E. F., okres Levice, zapísané na liste vlastníctva č. XXX (časť II článok I bod 1 zmluvy).

21. Z Výziev na úhradu zo dňa 22.01.2020 súd zistil, že žalobca vyzval žalovaných na úhradu dlhu vo výške 32.437,75 eura a súčasne žalovaným oznámil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 11.12.2019 sa žalobca stal veriteľom pohľadávky. Žalovaní si zásielky neprevzali v odbernej lehote.

22. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1019/2019/CE zo dňa 09.12.2019 (č. I. 96 - 100) a prílohou k tejto zmluve (č. I. 106 - 109) uzatvorenej medzi pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, má súd za preukázané, že pôvodný veriteľ postúpil na žalobcu pohľadávku žalovaných.

23. Z oznámenie o výsledku dražby vyplýva, že dňa 01.12.2020 vyplýva, že došlo k speňaženiu zálohu a k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky vymáhanej v tomto konaní. Vydražením bola dosiahnutá cena zálohu vo výške 14.925,- eur, pričom z fakturácie nákladov dražby (č. I. 198) vyplývajú náklady vo výške 4.423,08 eura a žalobcovi bola poukázaná suma 10.501,92 eura (č. I. 197 spisu).

24. Podľa § 1 ods. 2 písm. a) zákona č.258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzavretia zmluvy, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

25. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ObZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

26. Podľa § 502 ods. 1 ObZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

27. Podľa § 503 ods. 3 ObZ, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

28. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

29. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech

zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

30. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

33. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

34. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom..

35. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

36. Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

37. Podľa § 232 ods. 3 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

38. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

39. Po vrátení veci odvolacím súdom zostal predmetom sporu nárok žalobcu na zaplatenie nárok žalobcu na zaplatenie sumy 21.835,83 eura, ktorá pozostáva z istiny vo výške 13.778,90 a príslušenstva vo výške 8.056,93 eura. Súd posudzoval predmet sporu v intencióch právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v zrušujúcom uznesení, na základe čoho konštatuje, že v konaní nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu (B.) ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi, bola dňa 19.12.2012 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. 0223020594, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru ÚverPlus na bývanie zabezpečený nehnuteľnosťou v celkovej výške 24.895,44 eura

na účel nadobudnutia, úpravy a údržby nehnuteľnosti. Dňa 07.11.2013 bol uzavretý medzi Žalovanými a B. Dodatok k Zmluve o úvere. Predmetná Zmluva o úvere bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam. Žalovaní sa so splácaním splátok dostali do omeškania, preto B. zaslala žalovaným Výzvu na úhradu dňa 27.07.2017, v ktorej žalovaným oznámila, že sú v omeškani so splácaním pohľadávky banky vo výške 1.633,08 EUR s upozornením, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia, je SLSP oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva, ktoré zabezpečuje pohľadávku. Výzva žalovaným bola doručená dňa 02.08.2017. Žalovaní po doručení výzvy neuhradili v prospech pôvodného veriteľa žiadnu sumu, preto B. listom zo dňa 23.10.2017 oznámila žalovaným, že ku dňu 23.10.2017 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo Zmluvy o úvere a vyzvala žalovaných k úhrade celého záväzku vo výške 26.102,83 EUR, a to do 15 dní. Zmluvou o postúpení nadobudol žalobca od pôvodného veriteľa pohľadávku v celkovej sume 32.437,75 EUR, z čoho istina predstavovala sumu 24.380,82 EUR a príslušenstvom celkovú sumu 8.056,93 EUR, pričom príslušenstvo tvoria úroky z úveru v sadzbe 6,79 % ročne za obdobie do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 5.214,74 EUR, úroky z omeškania v sadzbe 5 % ročne za obdobie do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 52,63 EUR a zmluvné úroky z omeškania, pozostávajúce z úrokov v sadzbe 6,79 % ročne a úrokov z omeškania v sadzbe 5 % ročne za obdobie od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti do postúpenia pohľadávky v sume 2.789,56 EUR. Žalobca, ako nový vlastník predmetnej pohľadávky, výzvou zo dňa 22.01.2020, opätovne vyzval Žalovaných na jej zaplatenie. Žalovaní po výzve uhradili sumu vo výške 100,- EUR, ktorú Žalobca započítal na úhradu istiny pohľadávky. Zostatok pohľadávky Žalobcu predstavoval ku dňu 19.10.2020 sumu v celkovej výške 32.337,75 EUR. V priebehu konania dňa 01.12.2020 sa uskutočnila dobrovoľná dražba nehnuteľností, ktoré tvorili predmet záložného práva (ďalej len „Záloh“) zabezpečujúcich pohľadávku vymáhanú v tomto konaní, pričom dražbou došlo k speňaženiu Zálohu a k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky vymáhanej v tomto konaní o zaplatenie, a to v rozsahu 10.501,92 eur. Žalobca podal žalobu o zaplatenie dňa 20.10.2020, ešte pred uskutočnením dražby Zálohu. Vydražením bola dosiahnutá cena Zálohu vo výške 14.925,- eur. Z výťažku Dražby bola žalobcovi za účelom úhrady pohľadávky poukázaná suma vo výške 10.501,92 eur, ktorá bola v celom rozsahu započítaná na úhradu istiny pohľadávky. Pohľadávka žalobcu tak predstavuje celkovú sumu 21.835,83 eura, pričom pozostáva z istiny vo výške 13.778,90 eura a príslušenstva vo výške 8.056,93 eura. V časti 10.501,92 eura bola vymáhaná pohľadávka uspokojená z výťažku dražby a v tejto časti zobral žalobca žalobu späť, o ktorom súd právoplatne rozhodol.

40. Súd posudzoval predmet sporu v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v zrušujúcom uznesení, na základe čoho konštatuje, že v konaní nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci, uzavreli 19.12.2007 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0223020594, existoval záväzkový vzťah titulom zmluvy o úvere podľa § 497 nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaných je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľov, pretože pri jej uzavieraní nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah založený zmluvou o úvere je tak potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), avšak keďže účelom úveru bolo nadobudnutie nehnuteľnosti nejedná sa v danom prípade o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. Súd sa v zmysle pokynu odvolacieho súdu prednostne zaoberal či došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a teda k platnému postúpeniu pohľadávky.

41. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru ÚverPlus na bývanie zabezpečený nehnuteľnosťou v celkovej výške 24.895,44 eura na účel nadobudnutia, úpravy a údržby nehnuteľnosti. Dňa 07.11.2013 bol uzavretý medzi žalovanými a B. Dodatok k Zmluve o úvere. Predmetná Zmluva o úvere bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam. Žalovaní sa so splácaním splátok dostali do omeškania, preto B. zaslala žalovaným Výzvu na úhradu dňa 27.07.2017, v ktorej žalovaným oznámila, že sú v omeškani so splácaním pohľadávky banky vo výške 1.633,08 EUR s upozornením, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia, je SLSP oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva, ktoré zabezpečuje pohľadávku. Výzva bola žalovaným doručená dňa 02.08.2017. Žalovaní po doručení výzvy neuhradili v prospech pôvodného veriteľa žiadnu sumu, preto B. listom zo dňa 23.10.2017 oznámila žalovaným, že ku dňu 23.10.2017 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo Zmluvy o úvere a vyzvala žalovaných k úhrade celého záväzku vo výške 26.102,83 EUR, a to do 15 dní. Zmluvou o postúpení nadobudol žalobca od pôvodného veriteľa pohľadávku v celkovej

sume 32.437,75 EUR, z čoho istina predstavovala sumu 24.380,82 EUR a príslušenstvom celkovú sumu 8.056,93 EUR, pričom príslušenstvo tvoria úroky z úveru v sadzbe 6,79 % ročne za obdobie do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 5.214,74 EUR, úroky z omeškania v sadzbe 5 % ročne za obdobie do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 52,63 EUR a zmluvné úroky z omeškania, pozostávajúce z úrokov v sadzbe 6,79 % ročne a úrokov z omeškania v sadzbe 5 % ročne za obdobie od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti do postúpenia pohľadávky v sume 2.789,56 EUR. Žalobca, ako nový vlastník predmetnej pohľadávky, výzvou zo dňa 22.01.2020, opätovne vyzval žalovaných na jej zaplatenie. Žalovaní po výzve uhradili žalobcovi sumu vo výške 100,- EUR, ktorú žalobca započítal na úhradu istiny pohľadávky. Žalovaní žiadnu ďalšiu úhradu pohľadávky neuskutočnili. Zostatok pohľadávky žalobcu predstavoval ku dňu 19.10.2020 sumu v celkovej výške 32.337,75 EUR. V priebehu konania dňa 01.12.2020 sa uskutočnila dobrovoľná dražba nehnuteľností, ktoré tvorili predmet záložného práva (ďalej len „Záloh“) zabezpečujúcich pohľadávku vymáhanú v tomto konaní, pričom dražbou došlo k speňaženiu Zálohu a k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky vymáhanej v tomto konaní o zaplatenie, a to v rozsahu 10.501,92 eur. Žalobca podal žalobu o zaplatenie dňa 20.10.2020, ešte pred uskutočnením dražby Zálohu. Vydražením bola dosiahnutá cena Zálohu vo výške 14.925,- eur. Z výťažku Dražby bola žalobcovi za účelom úhrady pohľadávky poukázaná suma vo výške 10.501,92 eur, ktorá bola v celom rozsahu započítaná na úhradu istiny pohľadávky. Pohľadávka žalobcu tak predstavuje celkovú sumu 21.835,83 eura, pričom pozostáva z istiny vo výške 13.778,90 eura a príslušenstva vo výške 8.056,93 eura. V časti 10.501,92 eura bola vymáhaná pohľadávka uspokojená z výťažku dražby a v tejto časti zoberal žalobca žalobu späť, o ktorom súd právoplatne rozhodol.

42. V prejednávanej veci sa súd predovšetkým zaoberal otázkou vecnej legitímácie strán sporu, ktorú súd skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.06.2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Je dôležité uviesť, že v zmysle Civilného sporového poriadku musí byť žalobca nositeľom uplatňovaného hmotnoprávneho nároku, teda musí byť aktívne vecne legitimovaný. V sporovom konaní preto súd v rámci predbežného posúdenia prípustnosti žaloby v prvom rade skúma, či osoba ktorá uplatňuje nárok, má na to oprávnenie z hľadiska hmotného práva. Ak súd zistí, že žalobca nie je nositeľom uplatňovaného práva, nie je potrebné (ani prípustné), aby ďalej skúmal dôvodnosť nároku (t.j. samotné skutkové tvrdenia a ich právne posúdenie), pretože takéto konanie by viedlo k rozhodovaniu o nároku, o ktorom žalobca nie je oprávnený viesť spor. (porovn. rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/197/2022, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/122/2018). Z uvedeného vyplýva, že súd musí prednostne a pred samotným dokazovaním v merite veci posúdiť, či má žalobca postavenie oprávneného subjektu v spore. Iba po kladnom zodpovedaní tejto otázky môže prejsť k posúdeniu opodstatnenosti nároku. Rovnako súd posudzoval platnosť úkonu – vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a následne postúpenia pohľadávky na žalobcu. Súd uvádza, že je v záujme ochrany žalovaných ako spotrebiteľov skúmať hmotnoprávny základ žalobou uplatneného nároku. Súd prvej inštancie s poukazom na obranu žalovaných, a ich písomné podania, ktoré sponchybovali žalobou uplatnený nárok ako aj právny názor odvolacieho súdu skúmal platnosť právneho úkonu (zosplatenie úveru).

43. Súd konštatuje, že pasívnu vecnú legitímáciu žalovaných mal súd za preukázanú, nakoľko ide o dlžníkov zo zmluvného vzťahu, plnenie z ktorého zmluvného vzťahu je predmetom konania a túto žalobca preukázal predložením zmluvy. Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzoval z uzavretej Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 09.12.2019. V prípade bankových pohľadávok je však potrebné okrem § 524 Občianskeho Zákonníka aplikovať aj § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, a žalobcu v tomto konaní zaťažovala povinnosť preukázať dodržanie podmienok uvedených v tomto ustanovení. Z § 92 ods. 8 Zákona o bankách okrem iného vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Touto právnou úpravou mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po zákonom určenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškani. Takáto právna úprava by mala bankové inštitúcie motivovať k tomu, aby vyvinuli kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní záväzku zo strany dlžníka, aby pasívita banky v tomto smere nemala za následok, že sa počas trvania záväzkového vzťahu budú pripisovať na účet dlžníka poplatky, úroky z omeškania a iné sankcie.

44. Keďže termín konečnej splatnosti úveru bol dojednaný na 20.11.2037, zaoberal sa súd v tým, či bola postupovaná pohľadávka v čase jej postúpenia splatná. Vo všeobecnosti je potrebné v tejto súvislosti uviesť, že v súvislosti s právom veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, upravuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre spotrebiteľské zmluvy osobitné predpoklady pre uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ak chce totiž veriteľ uplatniť právo na zaplatenie celého dlhu, môže tak urobiť len v prípade, ak od splatnosti nezaplatenej splátky uplynula najmenej trojmesačná lehota a ak zároveň dlžníka upozornil, že si právo na zaplatenie celého dlhu uplatňuje. Veriteľ musí uplatnenie svojho práva vo vzťahu k dlžníkovi vopred notifikovať a to najmenej v 15 – dňovej lehote. Po uplynutí notifikačnej lehoty sa právo veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa stáva účinným.

45. V konaní nebolo sporné, že žalovaní uzatvorili s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o splátkovom úvere, ani to, že úver riadne a včas nesplácali, v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 23.10.2017, ani to, že medzi pôvodným veriteľom, ako postupcom a žalobcom ako postupníkom došlo dňa 09.12.2019 k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávky /č. I. 96/, ktorej predmetom bola aj pohľadávka tvoriaca predmet tohto konania, vo vzťahu ku ktorej postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť), pričom súd konštatuje, že právny predchodca žalobcu nedodrжал podmienky zosplatenia úveru tak, ako mu to ukladá § 565 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

46. V súvislosti s právom veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky upravuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre spotrebiteľské zmluvy osobitné predpoklady pre uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ak chce totiž veriteľ uplatniť právo na zaplatenie celého dlhu, môže tak urobiť len v prípade, ak od splatnosti nezaplatenej splátky uplynula najmenej trojmesačná lehota a ak zároveň dlžníka upozornil, že si právo na zaplatenie celého dlhu uplatňuje. Veriteľ musí uplatnenie svojho práva vo vzťahu k dlžníkovi vopred notifikovať a to najmenej v 15 – dňovej lehote. Po uplynutí notifikačnej lehoty sa právo veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa stáva účinným. Zároveň tak veriteľ môže urobiť len pri súčasnom rešpektovaní § 565 Občianskeho zákonníka a síce môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené, a toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

47. Súd prvej inštancie konštatuje, že výzvou zo dňa 27.07.2017 veriteľ (právny predchodca žalobcu) upozornil dlžníkov - žalovaných, že sú v omeškaní so splácaním pohľadávky banky a súčasne veriteľ upozornil, že bude požadovať, aby vrátili celú sumu poskytnutého úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere, teda že je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Mimoriadnu splatnosť úveru právny predchodca žalobcu vyhlásil ku dňu 23.10.2017 pre omeškanie splátky splatnej dňa 20.07.2017, s ktorou boli síce žalovaní ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní 3 mesiace, avšak toto svoje právo uplatnil právny predchodca žalobcu bez toho, aby presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žalobca nedodrжал pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru postup vyžadovaný zákonom podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 23.10.2017 je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom.

48. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09.12.2019 pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku voči žalovaným na žalobcu. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že konečný termín splatnosti úveru mal byť deň 20.11.2037. Nakoľko k postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo dňa 09.12.2019 súd dospel k záveru, že postupovaná pohľadávka nebola v čase postúpenia po konečnom termíne splatnosti. Vykonaním dokazovaním bolo preukázané, že postupovaná pohľadávka sa nestala splatnou ani pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Keďže postúpenie predmetnej pohľadávky je neplatným právnym úkonom, žalobca uplatňovanej pohľadávky nie je veriteľom žalovaných. Preto súd žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol.

49. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. ZoB, ako aj

obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. citovaného zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Obdobne aj R 60/2018. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky je nepostupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojim obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

50. Pri posúdení otázky platnosti či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky v súlade s ustanovením § 39 OZ, súd vychádzal z citovaných zákonných ustanovení a z ustálenej rozhodovacej praxe. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 15.12.2020, sp. zn. 5 Cdo 36/2020, publikovaného v zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 1/2021 pod č. R 4/2021 vyplýva, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB oprávňovalo banku postúpiť tretej osobe len pohľadávku, ktorá bola v čase postúpenia splatná.

51. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca nie je v predmetnom konaní aktívne vecne legitimovaný, nakoľko nedošlo k platnému zosplatneniu úveru a teda ani k platnému postúpeniu pohľadávky bankou na iný 3. subjekt. V prípade bankových pohľadávok je však potrebné okrem § 524 Občianskeho Zákonníka aplikovať aj § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, a žalobcu v tomto konaní zaťažovala povinnosť preukázať dodržanie podmienok uvedených v tomto ustanovení. Súd má na základe vykonaného dokazovania a po zohľadnení najnovšej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít za to, že upozornenie podľa § 53 ods. 9 OZ na to, aby ho bolo možné považovať za kvalifikované, musí obsahovať označenie konkrétnej splátky, vo vzťahu ku ktorej veriteľ mieni dané právo uplatniť. Určitosť, čo do identifikácie omeškanej splátky, je podstatná pre vyhodnotenie dodržania lehôt, ako tieto vyplývajú z § 53 ods. 9 OZ s ohľadom na určenie, kedy sa stáva zročný celý dlh naraz (viď rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 23. 03. 2021, sp. zn. 7CoCsp/2/2022). V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 z ktorého vyplýva, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatniť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený. Súd zároveň v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č.k. 11CoCsp/2/2025 zo dňa 05. marca 2025, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/188/2023, sp. zn. 5Cdo/2/2023, sp. zn. 6Cdo/15/2023 ako aj rozhodnutie I. ÚS /528/2024.

52. Súd má zato, že zosplatnenie úveru bolo vykonané v rozpore so zákonom, teda nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, preto pokiaľ pôvodný veriteľ postúpil predmetnú pohľadávku z úveru na žalobcu, postupoval v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože podmienkou na postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru je, že postupovaná pohľadávka je splatná v celom rozsahu. Banka tak postúpila na žalobcu, v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 ZoB v spojení s § 525 Občianskeho zákonníka, nesplattnú pohľadávku. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobca nedodrжал pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru postup vyžadovaný zákonom podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 23.10.2023 je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonným ustanovením § 53 ods. 8 OZ v spojení s § 565 OZ. Súd prvej inštancie má zato, že podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca) podľa § 92 ods. 8 ZoB tak neboli splnené a vo veci nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09.12.2019. S Zmluvou o postúpení pohľadávok pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku voči

žalovaným na žalobcu. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že konečný termín splatnosti úveru mal byť deň 20.11.2037. Nakoľko k postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo dňa 09.12.2019 súd dospel k záveru, že postupovaná pohľadávka nebola v čase postúpenia po konečnom termíne splatnosti. Navyiac vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že postupovaná pohľadávka sa nestala splatnou ani pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Keďže postúpenie predmetnej pohľadávky je neplatným právnym úkonom, žalobca uplatňovanej pohľadávky nie je veriteľom žalovaných. Súd tak musel konštatovať nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, kde na základe uvedeného nemohol a ani nesmel pristúpiť k hodnoteniu ďalších skutkových tvrdení, kde takýto postup nie je prejavom opomenutia skutkových okolností, ale zákonnou povinnosťou súdu nepristúpiť k dokazovaniu tam, kde chýba základná procesná podmienka vecného rozhodnutia. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

53. Súd k procesnej obrane žalobcu prednesenej na pojednávaní uvádza, že v prípade zosplatnenia dlhu, musí právny úkon, ktorý zosplatnenie má vyvolať obsahovať aj údaj o identifikácii splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Ak právny úkon zosplatnenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatniť, je nejasný a teda neurčitý, keďže vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa, ako aj o tom, kedy začala plynúť trojročná premičacia doba upravená v § 103 vety druhej a § 101 OZ. Záver, podľa ktorého právny úkon zosplatnenia je pre jeho neurčitosť neplatný má oporu vo vykonanom dokazovaní. Podľa názoru súdu už zo samotnej výzvy na možnosť zosplatnenia spotrebiteľského úveru v zmysle § 53 ods. 9 OZ musí byť zrejmé, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky môže byť predmetný úver predčasne zosplatnený. Napriek tomu, že OZ presne nedefinuje obsah predmetnej výzvy, tento obsah možno vydedukovať z podmienok, ktoré musia byť splnené pre realizáciu mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom. Ak teda ustanovenie § 53 ods. 9 OZ možnosť predčasného zosplatnenia úveru podmieňuje uplynutím 3 mesačnej doby od omeškania so zaplatením splátky, tak je zrejmé, že táto konkrétna splátka musí byť jednoznačne uvedená, čomu zodpovedá povinnosť vedieť ju i konkretizovať. Veriteľ predsa musí vedieť, pre ktorú splátku svoje právo zosplatniť úver uplatnil a nie je dôvod, prečo by touto informáciou nemal disponovať aj dlžník. Keďže v § 53 ods. 9 OZ sa hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 OZ, najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorom je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, pretože len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom. Ak má ísť teda o riadne a platné upozornenie na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ, nestačí spotrebiteľa iba všeobecne upozorniť na to, že je v omeškaní so zaplatením viacerých splátok (uvedením výšky sumy omeškaných splátok), ale upozornenie musí obsahovať uvedenie tej konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ upozorňuje spotrebiteľa/ dlžníka, že nezaplatením tej konkrétnej splátky využije oprávnenie vyhlásiť mimoriadne zosplatnenie úveru. Z upozornenia veriteľa musí jasne vyplývať, že zaplatením ktorej konkrétnej splátky vie spotrebiteľ odvrátiť zosplatnenie úveru. Pokiaľ žalobca odkazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, k tomu sa žiada uviesť, že za ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít nemožno považovať jediné rozhodnutie najvyššieho súdu. Podľa najvyššieho súdu „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, 3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017, 6Cdo/129/2017, 8Cdo/33/2017). Za ustálenú prax možno považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to, že je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo ide o názor, ktorý je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Rozhodnutie, na ktoré poukazuje žalobca je skôr ojedinelým na rozdiel od iných rozhodnutí dovolacieho súdu, ktoré judikovali záver o potrebe konkretizovania splátky už vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ. (viď napr. sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024, 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024 5Cdo/188/2023 zo dňa 31.07.2024, 6Cdo/15/2023 zo dňa 25.09.2024). Súd prvej inštancie v súlade s uvedenou judikatúrou

najvyššieho súdu poukazuje na tú skutočnosť, že podanie adresované súdu musí byť formulované jasne, zrozumiteľne a určito, a najmä žaloba, ktorou sa žalobca domáha vydania konkrétneho rozhodnutia musí v zmysle § 132 CSP obsahovať úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh, pretože iba formálne a obsahovo spôsobilá žaloba je predpokladom vecného prejednaní veci. Súd v civilnom sporovom konaní nie je povinný a ani nemôže nahrádzať úkony sporových strán, ktoré zaťažuje povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť (§ 150 CSP; s výnimkou a v zákonom rozsahu v prípade spotrebiteľských sporov pri ochrane slabšej strany). Ak žalobca v spore tvrdil, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a bol aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, bol preto povinný svoje tvrdenie preukázať. Podľa súdnej judikatúry dôsledkom nesplnenia povinnosti tvrdiť všetky pre rozhodnutie významné skutočnosti (povinnosť tvrdenia) a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť) je vynesenie nepriaznivého rozsudku pre stranu, ktorá ich nesplnila. V danom prípade zo samotných listín predložených do konania žalobcom vyplýva, že neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ, t. j. že zo strany postupcu nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom pre jeho neurčitost tohto právneho úkonu (37 OZ) z dôvodu chýbajúcej identifikácie nezaplatenej splátky, pre ktorú sa postupca rozhodol zosplatniť predmetný úver zmluvne dojednaným spôsobom. Žalobcom uplatnená pohľadávka sa nestala splatnou pred postúpením, čo znamená neplatné postúpenie pohľadávky podľa § 39 OZ a nedostatok jeho aktívnej vecnej legitimácie, a v konečnom dôsledku aj zamietnutie samotnej žaloby. Súd navyše uvádza, že nemá právomoc posudzovať ani skutočnosť či sa Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach dostatočným spôsobom vysporiadal s otázkami tam nastolenými.

54. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

55. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

56. Podľa § 262 ods.1, 2 CSP, O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

58. Hodnota sporu predstavovala spolu sumu 32.337,75 eura. Keďže žalobca bol v spore úspešný v sume 10.501,92 eura (späťvzatie žaloby v tejto časti zavinil žalovaný, nakoľko k zastaveniu v tejto časti došlo z dôvodu, že počas konania došlo k vydraženiu nehnuteľnosti, pričom k tejto skutočnosti došlo v dôsledku, že si žalovaní nesplnili svoju povinnosť vyplývajúcu im zo zmluvy o úvere, teda plnením po podaní žaloby), čo predstavuje úspech v rozsahu 32,48 % a žalovaných v sume 21.835,83 eura (súd žalobu v tejto časti zamietol), čo je v prepočte úspech v rozsahu 67,52 %, dospel súd k záveru, že po porovnaní ich vzájomného pomeru úspechu a neúspechu, predstavuje úspech žalovaných rozsah 35,04 %.

59. V zmysle uvedeného tak rozhodol súd o nároku na náhradu trov konania s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnejším žalovaným v 1. a 2. rade priznal voči menej úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania konania v rozsahu 35,04 %, o ktorej výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP

60. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

7Csp/106/2020

A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X

7Csp/106/2020 - 426

IČS: XXXXXXXXXXXX

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Leviciach, dňa 21. mája 2025

Mgr. Alexandra Lisyová
s u d k y ň a

Za správnosť vyhotovenia:
Patricia Marková